

Kapellerpoort 1
6041 HZ Roermond
E info@nmflimburg.nl
I www.nmflimburg.nl

IBAN NL 88 TRIO 0212336207
BIC TRIONL2U
KvK 41076356
BTW 0030.42.753.B01

College van Gedeputeerde Staten van Limburg
T.a.v. Cluster VTH
Postbus 5700, 6202 MA
Maastricht

Roermond: 9 augustus 2023

Betreft: Zienswijze RWE Furec met zaaknummer 2A23-002967

Van: A. Bakker

Kenmerk: 23.24/ AB / 3019

Bijlage(n):

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Hierbij ontvangt u de zienswijze van de Natuur en Milieufederatie Limburg (hierna NMF Limburg) op het concept ontwerpbesluit betreffende de vergunning conform Artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming voor het oprichten en exploiteren van een afvalbe- en verwerkingsinstallatie (Zaaknummer: 2A23-002967).

Met het project FUREC zullen afvalstoffen, waaronder huishoudelijk restafval, 'geconverteerd' worden naar basis chemicaliën, inclusief waterstof, via een innovatieve schakeling van bestaande technologieën. De eerste stap, die op het terrein van Zevenellen plaatsvindt en waar dit concept besluit op van toepassing is, betreft de be- en verwerking van (huishoudelijk) afval naar fysisch homogene SRF-brandstofpellets. Deze bestaan voor 25 procent uit plastics, 20 procent uit niet brandbaar anorganisch materiaal en 55 procent uit materiaal van biogene oorsprong – van pizzadozen tot katoen. Na deze stap vindt er een duidelijke knip in het proces plaats. Het 'vieze' deel is achter de rug. Op de locatie van Chemelot worden de pellets eerst geroosterd tot een poeder (op 250 graden) en vervolgens met een gasbrander tot 1500 graden verhit om de poeder (koolwaterstoffen) te verbranden¹.

Duurzame voornemens zijn goed

Het doel van RWE, om het aandeel duurzame energie zodanig te vergroten dat het bedrijf klimaat neutraal is in 2040, is vanzelfsprekend goed. Ook het voornemen van Chemelot om duurzamere waterstof (en andere basismaterialen) te produceren wordt ondersteund. En dat hier transitie tussenstappen voor nodig zijn is begrijpelijk. Een relevante vraag is of een Afvalverwerkingsinstallatie in Limburg daartoe de meest duurzame tussenstap is. Het aantal vervoersbewegingen terugdringen en regionale inputs gebruiken, klinkt mooi! Maar uiteindelijk blijft Chemelot dan afhankelijk van grote hoeveelheden (lineair en niet circulair) huishoudelijk afval dat (in de vorm van pellets) verbrand wordt. Duurzamer dan fossiel, maar waarschijnlijk wel nog een substantiële CO2 emissie (emissiefactor onbekend en buiten scope van dit besluit). Daarnaast rijst de vraag of dit besluit voldoende rekening houdt met toenemende droogte, waarbij een voldoende hoog waterpeil van de Maas niet vanzelfsprekend is. Hierdoor dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid van een aanzienlijke toename van het aantal verkeersbewegingen over de weg, wat mogelijk substantieel groter kan zijn dan momenteel wordt ingeschat.

¹ <https://www.vnci.nl/chemie-magazine/actueel/artikel/furec-kraakt-de-code-naar-herbenutting-waterstof-uit-huisvuil>

Is dit het duurzaamste alternatief?

Het Planbureau voor de leefomgeving heeft een circulariteitsladder (R-ladder) uitgewerkt waarin verschillende strategieën worden beschreven die bijdragen aan het verminderen van het gebruik van primaire abiotische grondstoffen. Voor circulariteitsstrategieën die hoger op de ladder staan zijn als vuistregel minder materialen nodig, waardoor de milieudruk door grondstoffengebruik wordt voorkomen. Hiermee geeft de ladder een prioriteitsvolgorde van hoog naar laag. Met andere woorden: strategieën hoger op de ladder besparen in beginsel meer grondstoffen, waardoor milieudruk wordt voorkomen. Recycling (het verwerken en hergebruiken van basismaterialen) en Recovery (energie terugwinning uit materialen) zijn de twee meest laagwaardige toepassingen (R5 en R6)². Als er in Limburg dan een afvalverwerkingsinstallatie komt, zou het dan niet wenselijk zijn om de 55 procent biogene materialen in de pellets hoogwaardiger te gebruiken (rechtstreeks als papiermateriaal of compost) dan te verbranden tot elementaire deeltjes? Volgens het PBL kan chemische recycling van sterk vervuild plastic relatief veel energie kosten of kunnen in bestaande materialen schadelijke stoffen voor mens of milieu voorkomen waardoor recycling wellicht beter achterwege kan blijven. “Het is daarom verstandig steeds op dergelijke gevolgen te controleren”, aldus het PBL. Welke (ZZS) stoffen, naast stikstof, als gevolg van dit proces in de lucht terecht komen – en een negatieve impact hebben op de gezondheid van mens, dier en natuur - moet nog gezien worden.

Het doel van het project FUREC is om in 2026 700.000 ton huisvuil – bij voorkeur regionaal in te zamelen en – te verwerken. Ter vergelijking, de totale hoeveelheid huishoudelijk afval in Limburg bedraagt per jaar zo'n 576 000 ton (cijfers 2021³), waarvan slechts 60 procent als restafval beschouwd kan worden (40 procent is apart ingezameld papier en karton, textiel, gft, klein chemisch afval en glas). En op dit moment wordt (volgens het concept besluit) slechts 160.000 ton Limburgs afval per jaar verwerkt in een AEC (afval energie centrale) te Wijster. In de afgelopen 20 jaren is de totale hoeveelheid huishoudelijk afval in Limburg al met 20 procent afgenomen. Gezien de huidige aandacht voor minder verspillen en het inzamelen en hergebruiken van materialen aan de bron, is het zeer aannemelijk dat de afvalvermindering in de komende 20 jaar, tot aan 2040, in een stroomversnelling terecht zal komen. Kortom, de vraag is of het project FUREC niet juist een onwenselijke lock-in van afval veroorzaakt in Limburg of tot een eveneens onwenselijke grote toestroom van afval buiten de regio.

Significante stikstofuitstoot en depositie

Opvallend is dat de jaarlijkse NOx emissie zoals opgenomen in de aanmeldnotitie milieueffectrapportage (m.e.r.)-beoordeling (25 oktober 2021 en aangevuld op 25 januari 2022) en daar op volgend besluit van Gedeputeerde Staten (24 februari 2022; zaaknummer 2021-208026) substantieel lager is dan nu bij de aanvraag WNB-vergunning nu (120 kg vs. 3.441 kg). De conclusie uit het m.e.r.-beoordelingsbesluit dat “uit de inhoudelijke beoordeling blijkt dat er voor de voorgenomen activiteiten geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn” lijkt daarmee achterhaald evenals de conclusie dat “uit de rekenresultaten volgt dat er geen grensoverschrijdend effect wordt berekend” evenals het besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg dat uit de ingediende aanmeldnotitie “geen milieueffectrapportage moet worden opgesteld”. Uit de WNB-vergunning aanvraag blijkt een jaarlijkse NOx emissie van 3441 kg en NH3 van 109 kg en daaruit volgende substantiële depositie op meerdere Natura 2000-gebieden, die met extern salderen ‘gecompenseerd’ zullen worden. Een aantal aandachtspunten:

² [Achtergrondrapport bij Circulaire economie in kaart \(pbl.nl\)](#)

³ <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/70072ned/table?searchKeywords=afval>

Het huidige besluit is gebaseerd op een verouderde Aerius-versie 2021.2. Expliciet geldt dat bij lopende procedures die niet afgerond zijn voor 26 januari 2023, na die datum een nieuwe berekening uitgevoerd moeten worden met Aerius 2022⁴. Kortom, er dient een nieuwe Aerius berekening uitgevoerd te worden.

Uit de uitdraai van Aerius vallen de resultaten van de stikstofberekeningen niet te controleren. Zo ontbreekt een omschrijving van de input (bestemming en gebruik) voor de referentiesituatie op basis van de relevante referentiedata voor VHR-gebieden (1994/2004). Voor de buitenlandse Natura 2000-gebieden (Duitsland en België) wordt gesteld dat er geen sprake is van een significante toename van stikstofdepositie. Echter de resultaten hiervan zijn niet terug te vinden in bijlage 1 t/m 4.

Gesteld wordt dat de vergunninghouder een registratie dient bij te houden waaruit het aantal vervoers- en transportbewegingen van en naar de inrichting (afvoer product / aanvoer grondstoffen) blijkt. Deze gegevens zijn te allen tijde op de locatie in te zien door de toezichthouder. Echter, niet de aantallen verkeersbewegingen of draaiuren maar puur het wel/niet toevoegen van Adblue is de meest bepalende factor in het verlagen van de NOx emissie. Moderne vrachtwagens en mobiele werktuigen kunnen de stikstofuitstoot in hun uitlaatgassen verlagen door een AdBlue systeem met SCR-katalysator te gebruiken. Het systeem zorgt ervoor dat de schadelijke uitstoot wordt omgezet in ongevaarlijke gassen. Echter werkt bij 5 tot 10 procent van de moderne vrachtwagens het systeem niet goed meer. Soms wordt het systeem zelfs gemanipuleerd om te besparen op onderhouds- en reparatiekosten. Dit is vanuit Europese regels verboden⁵. De NMF Limburg verzoekt Gedeputeerde Staten om juist hierop te handhaven.

Significante effecten buitenland niet uit te sluiten

Betreffende de toetsing van significante effecten op buitenlandse Natura 2000-gebieden wordt gesteld: "de aanvraag voorziet voor de Duitse Natura 2000-gebieden als opgenomen in de AERIUS-projectberekeningen (bijlage 1 tot en met 4) niet in een toename van stikstofdepositie van 0,1 kg N/ha/jaar (7,14 mol/ha/jaar) of meer. Op basis van de Duitse toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er derhalve vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op deze gebieden in zoverre zijn uitgesloten. Ook op de in België gelegen Natura 2000-gebieden is er geen sprake van een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie."

De vraag is of de Vlaamse en Duitse methode voor de beoordeling van de gevolgen van de toename van stikstof in hun Natura 2000-gebieden in overeenstemming is met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Voor Vlaanderen speelt mee het arrest van 25 februari 2021 (nr. RvVb A/2021/0697, <https://dbr.be>), waarin de Raad voor Vergunningsbetwistingen geoordeeld heeft dat het louter verwijzen naar het Vlaamse PAS-significantiekader en de daarin opgenomen drempelwaarden, waarbij een bijdrage van minder dan 5% voor de depositie van stikstofoxiden wordt gezien als "niet significant", niet in overeenstemming is met artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Voor Duitsland geldt dat de Europese Commissie Duitsland voor het Europees Hof van Justitie (februari 2021) daagt wegens het niet nakomen van zijn verplichtingen uit hoofde van de Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG), specifiek artikel 6, lid 1⁶. Zo is de Commissie van mening dat de instandhoudingsdoelstellingen voor gebieden in Duitsland niet voldoende gekwantificeerd, meetbaar en te rapporteren zijn⁷. Gelet hierop

⁴ [Actualisatie AERIUS naar 26 januari 2023 | Nieuwsbericht | Aanpak Stikstof](#)

⁵⁵ <https://www.aanpakstikstof.nl/maatregelen/verkeer-en-vervoer/gerichte-handhaving-adblue-systemen-vrachtwagens>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62022CC0116>

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_412

kan het college er niet vanuit gaan dat de methode voor de beoordeling van de gevolgen van de toename van stikstofdepositie in Vlaamse en Duitse Natura 2000-gebieden in overeenstemming zijn met artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn.

Geen juiste wijze van extern salderen

In de beantwoording van het schriftelijk overleg (16 februari 2023, Problematiek rondom stikstof en PFAS) stelt de Minister dat bij de verleende vergunningen (van in dit geval I&W aan Schiphol, een commercieel bedrijf) het bevoegd gezag moet oordelen of aan de additionaliteitsvereiste is voldaan. In het concept besluit van Gedeputeerde Staten ontbreekt ons inziens voor RWE Furec een oordeel over de additionaliteitsvereiste: dat aangetoond dient te worden dat de depositiedaling door extern salderen niet nodig is om verslechtering van Natura 2000-gebieden te voorkomen en om perspectief te houden op herstel. Daarnaast wordt in het schriftelijke overleg expliciet door de Minister benoemd dat afroaming van stikstofruimte niet in de plaats kan komen van het additionaliteitsvereiste. Dus ook al wordt er door RWE Furec een percentage van 50 procent afgeroomd, kan dit niet als (enige) argument gebruikt worden.

Voor in ieder geval de saldogever te Neer geldt bovendien dat in de nieuwe omgevingsvergunning, waar het intrekingsverzoek ten behoeve van saldonemer RWE Furec in meegenomen is, een te lage intrekking wordt gehanteerd van 1.428,5 kg. In de nu voorliggende WNB-vergunningsaanvraag voor RWE wordt uitgegaan van 2.857,1 kg 'ammoniakrechten' die vanuit Neerhof (te Neer) opgekocht worden. Dat daar overheen een 50% afroaming (voor natuur) komt, waardoor de helft beschikbaar blijft voor saldonemer RWE doet niets af aan het de totaal in te trekken emissie. Aangezien het besluit WNB-vergunning ten behoeve van RWE niet eerder in werking treedt dan nadat de onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht verleende vergunning van de saldogevende locaties aan de Hoven 1 te Neer ter hoogte van de opgekochte' ammoniakrechten bij onherroepelijk besluit zijn ingetrokken, betekent dit dat het besluit WNB-vergunning niet in werking kan treden op basis van de nieuw afgegeven omgevingsvergunning voor de locatie te Neer.

Overdraagbaarheid van ammoniakrechten is een illusie

Hoewel ammoniakrechten juridisch gezien niet bestaan, is er momenteel wel degelijk een, zij het relatief beperkte, handel in 'ammoniakrechten' – ofwel in de depositie uit activiteiten die op grond van een natuurvergunning of andere toestemming zijn toegestaan⁸, aldus ABD Topconsultants in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Via de huidige natuurvergunningensystematiek met daaraan gekoppeld de mogelijkheid van extern salderen zijn de facto (niet de iure) ammoniakrechten ingevoerd. In de praktijk is hiermee een waarde gecreëerd voor bezitters van een natuurvergunning zonder dat het grip biedt op het depositieafbouwpad, omdat alleen bij transacties kan worden afgeroomd. Opvallend is dat ABD daarnaast stelt dat “de waarde van formeel verhandelbare rechten waarschijnlijk hoger ligt dan die van informele rechten, aangezien er meer zekerheid is omtrent de juridische status ervan”.

Hoewel extern salderen in de praktijk al jaren toegepast wordt, is het juridisch niet houdbaar omdat met het WNB-besluit door een bevoegd gezag helemaal geen stikstofrechten worden toegekend, die overgedragen kunnen worden, maar goedkeuring wordt verleend voor een specifieke activiteit op een specifieke locatie (zaakgebonden). Deze WNB-vergunning is derhalve alleen over te dragen tussen eigenaren/gebruikers die eenzelfde activiteit op eenzelfde locatie zullen voortzetten. Dat is voor de WNB-vergunning aanvraag van RWE niet het geval.

⁸ <https://open.overheid.nl/documenten/57738218-f017-498f-82ec-7041f63926cf/file>

Ecologisch onderzoek ontbreekt

Het is van essentieel belang bij een ruimtelijke ontwikkeling zoals deze een gedegen en up-to-date ecologisch onderzoek uit te voeren naar de mogelijke gevolgen voor de aanwezige, beschermde flora en fauna. Het ontbreken van dit onderzoek in de vergunningsaanvraag is een zorgwekkende kwestie die niet over het hoofd gezien mag worden. Door het ontbreken van dit onderzoek bestaat er namelijk het risico dat er onvoorziene schade wordt toegebracht aan de natuurlijke omgeving en dat de habitat van beschermde soorten wordt verstoort of vernietigd. Het is van groot belang dat RWE Furec het ecologische aspect serieus neemt, en alsnog grondig ecologisch onderzoek laat uitvoeren voordat verdere stappen worden genomen in de ruimtelijke ontwikkeling.

Redenatie op basis van ambities en prioriteiten

Tot slot, bij het behandelen van deze casus zou het recht doen aan de aard van de problematiek om te redeneren vanuit de ambities die door de provincie Limburg zijn omarmd en in beleid zijn vastgelegd met betrekking tot natuurbescherming en verduurzaming. Het is van belang om niet alleen te toetsen op basis van de huidige wet en regelgeving, aangezien het vaak vele jaren duurt voordat visies en beleid daadwerkelijk zijn vertaald naar bindende wet-en regelgeving.

Daarom zou de Provincie Limburg, naast de inzet van het kabinet, kunnen werken aan de prioritering van uitgifte van stikstofruimte en de mogelijkheden om in gebiedsprocessen met voorrang te sturen op de gebruiksmogelijkheden van stikstofruimte. Extern salderen is immers één van de weinige manieren is waarop nieuwe ontwikkelingen mogelijk kunnen worden gemaakt⁹.

Met deze zienswijze werken wij aan een nog natuurrijker, milieuvriendelijker en meer circulair Limburg.

Met vriendelijke groet,

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg
Ton Hermanussen

Directeur

---

⁹ Hierbij moet rekening worden gehouden met de kanttekening betreffende de additionaliteitsvereiste.